

Ministeriet for Grøn Trepert
Departementet

Delegeret retsakt

Den 6. oktober 2025

NOTAT OM DELEGERET RETSAKT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1991 (Naturgenopretningsforordningen) for så vidt angår fastsættelse af en videnskabelig baseret metode til overvågning af bestøvere (delegeret retsakt)

KOM-dokument C(2025) 6310 final

Nyt notat

Resumé

Kommissionen har d. 19. september 2025 fremsat en delegeret retsakt om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1991. (naturgenopretningsforordningen) for så vidt angår fastsættelse af en videnskabelig baseret metode til overvågning af bestøverbestande. Den delegerede retsakt er fremsat med henblik på at opbygge viden om udviklingen i bestøverbestande og skal foretages årligt, ind til der er opnået tilfredsstillende niveauer. Med den delegerede retsakt fremsættes metode til overvågning af bestøvere med årlige monitoringer af dagsommerfugle, svirrefluer, vilde bier og natsværmere i henhold til en række nærmere fastsatte regler og metoder. Overvågningen forudsætter, at der uddannes eksperter i artsbestemmelse og anskaffes udstyr (fælder og laboratorieudstyr m.v.). Forslaget vil have væsentlige statsfinansielle og administrative konsekvenser for det offentlige, da det er vurderet, at det vil koste ca. 7 mio. kr. årligt i minimum 10-15 år at gennemføre overvågningen i Danmark. Forslaget vil i sig selv ikke medføre ændringer i beskyttelsesniveauet for bestøvere i Danmark, men vil give bedre mulighed for at få et nationalt overblik samt følge udviklingen i bestøverbestande i de enkelte medlemslande. Regeringens holdning er, at man fra dansk side gør indsigelse mod udstedelsen af den delegerede retsakt. Formandskabet har anmodet om eventuelle indsigelser fra medlemsstaterne senest den 10. oktober 2025.

Baggrund

Kommissionen har d. 19. september 2025 fremsat en delegeret retsakt om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1991 for så vidt angår fastsættelse af en videnskabelig baseret metode til overvågning af bestøverbestande. Den delegerede retsakt er fremsat med hjemmel i artikel 23 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1991 (Naturgenopretningsforordningen).

Delegerede retsakter vedtaget i henhold til artikel 10 [om bestøvere], stk. 2, eller artikel 22, stk. 1-7, træder kun i kraft, hvis hverken Europa-Parlamentet eller Rådet har gjort indsigelse inden for en frist på to måneder fra meddelelsen af den pågældende retsakt til Europa-Parlamentet og Rådet, eller hvis Europa-Parlamentet og Rådet inden udløbet af denne frist begge har underrettet Kommissionen om, at de ikke agter at gøre indsigelse. Fristen forlænges med to måneder på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ.

Formandskabet har anmodet om eventuelle indsigelser fra medlemsstaterne senest den 10. oktober 2025.

Formål og indhold

Den delegerede retsakt er fremsat med henblik på at opbygge viden om udviklingen i bestøverbestande.

Med den delegerede retsakt fremsættes metode til overvågning af bestøvere. Retsakten indebærer, at medlemslandene skal gennemføre årlige monitoringer af dagsommerfugle, svirrefluer, vilde bier og natsværmere i henhold til en række nærmere fastsatte regler og metoder, hvor der bl.a. er fastlagt et minimum antal prøveflader for de enkelte lande. Der skal desuden foretages målrettet overvågning af et antal sjældne arter. Overvågningen forudsætter, at der uddannes eksperter i artsbestemmelse og anskaffes udstyr (fælder og laboratorieudstyr m.v.).

Overvågningen skal udføres ensartet i alle lande for at gøre det muligt at sammenligne udviklingen i de enkelte lande, og der er fastlagt et minimum antal målepunkter i de enkelte lande for at sikre statistisk sikkerhed. Dette betyder, at der udlægges relativt flere målepunkter i små lande. Målepunkterne udlægges tilfældigt indenfor forskellige arealanvendelser. I hvert målepunkt udlægges faste linjer (traceer) på 1 km. og opstilles lysfælder til natsværmere. Alle målepunkter skal besøges hver måned i flyvesæsonen (april til september i Danmark), og der skal registreres alle bestøvere i artsgrupperne sommerfugle, svirrefluer og vilde bier langs linjen og natsværmere i fælderne. De enkelte insekter skal identificeres til artsniveau, hvilket er meget tidskrævende især for svirrefluer og vilde bier, hvor der er mange forskellige arter og mange arter kun kan bestemmes under mikroskop i et laboratorium. Overvågningen skal foretages årligt, indtil der er opnået tilfredsstillende niveauer af bestøverbestande.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt den delegerede retsakt og kan gøre indsigelse mod den indtil den 20. november 2025. Regeringen er ikke bekendt med, at Europa-Parlamentet har udtalt sig om sagen på nuværende tidspunkt.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at den delegerede retsakt er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Der er ikke i dansk lovgivning regler om overvågning af bestøvere.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslaget medfører ikke, at der skal ske ændringer i forhold til gældende regler for gennemførelse af overvågning under NOVANA.

Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget vil have væsentlige statsfinansielle og administrative konsekvenser for det offentlige, da det er vurderet, at det vil koste ca. 7 mio. kr. årligt i minimum 10-15 år at gennemføre overvågningen i Danmark.

Det bemærkes, at afledte nationale udgifter som følge af EU-retsakter afholdes inden for de berørte ministeriers eksisterende bevillingsramme, jf. budgetvejledningens bestemmelser herom.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes ikke i sig selv at medføre væsentlige erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

Forslaget vil i sig selv ikke medføre ændringer i beskyttelsesniveauet for bestøvere i Danmark, men vil give bedre mulighed for at få et nationalt overblik samt følge udviklingen i bestøverbestande i de enkelte medlemslande.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i EU Miljøspecialudvalget med frist den 1. oktober 2025.

Dansk Skovforening kan tilslutte sig regeringens holdning.

Danmarks Naturfredningsforening (DN) finder at monitorering af bestøverbestandene er en forudsætning for at leve op til Naturgenopretningsforordningen og forpligtelserne til at stoppe tilbagegangen i bestøverbestanden senest i 2030. DN konstaterer derfor med dyb beklagelse, at den danske regering synes at stå alene med sin modvilje mod at indføre en overvågning af bestøverbestandene i Danmark. DN finder ikke at den anslåede udgift ved forslaget på 7 millioner kroner om året er høj i betragtning af hvad DN finder, at der vil være i væsentlig økonomisk værdi for landbruget (ved at stoppe tilbagegangen i bestøver bestanden). DN savner en overvejelse fra regeringen om dette.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes at være et kvalificeret flertal for forslaget blandt medlemsstaterne. På møde i ekspertgruppen om bestøverovervågning under naturgenopretningsforordningen d. 1. juli 2025 var de fleste lande overvejende positive. Det var kun Danmark, som havde væsentlige indsigelser. Det vurderes, at det skyldes, at de fleste af de øvrige lande allerede har omfattende bestøverovervågning, samt at landene har fået imødekommet en række ønsker for at muliggøre at bygge videre på deres eksisterende overvågning.

Regeringens generelle holdning

Regeringen finder det er vigtigt at sikre fremgang i bestøverbestanden, bl.a. ved at skabe flere og bedre levesteder for arter. Regeringen arbejder på at understøtte dette, herunder igennem implementering af Aftalen om et Grønt Danmark.

Fra dansk side er det blevet foreslået, at overvågningen (som angivet i forslaget) indføres i etaper, hvor overvågning af svirrefluer og vilde bier i starten kun bestemmes til artsgruppe og ikke på individniveau, samt at metoderne evalueres efter 2030 med henblik på, om der kan tages nye

teknologier i anvendelse. Ingen af Danmarks forslag er blevet indarbejdet i den endelige udgave. Regeringer finder desuden af forslaget vil medføre uforholdsmæssigt store statsfinansielle byrder.

Regeringens holdning er derfor, at man fra dansk side gør indsigelse mod udstedelsen af den delegerede retsakt.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.